

04.10.2017

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnalta päätöksiä väitetystä syrjinnästä pankkipalveluissa ja vammaisten syrjinnästä yleisölle avoimen poliittisen tilaisuuden järjestämisessä

Pankkipalveluiden epäminen asiakkaalta oli syrjivää, kun asiakkaan passi olisi tullut pankin omien ohjeiden mukaan hyväksyä tunnistusasiakirjaksi

Hakija katsoi tulleen syrjityksi, kun pankki ei ollut avannut hänelle tilin avauksen yhteydessä verkkopankkia, eikä toimittanut tiliin liittyvää pankkikorttia ja muita tilipalveluja ilman pankin hyväksymää henkilöllisyystodistusta. Hakijan esittämä Kiinan kansantasavallan passi ei kuulunut pankin hyväksymiin tunnistusasiakirjoihin.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi pankilla olleen hyväksyttävät syyt menettelylleen 24.10.2016 saakka, jolloin se muutti ohjeitaan tunnistamisessa hyväksyttävistä asiakirjoista. Pankki hyväksyy tunnistusasiakirjaksi peruspankkipalveluita avattaessa minkä tahansa maan passin. Pankki avasi hakijan tilin hänen käyttöönsä kuitenkin vasta 25.3.2017. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, että 24.10.2016 jälkeen pankki ei voinut enää vedota yhdenvertaisuuslain 11 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin erilaisen kohtelun oikeuttamisperusteisiin.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi vastaajan evänneen hakijalta mahdollisuuden pankkipalveluihin yhdenvertaisuuslain 8 §:n syrjintäkiellon vastaisesti siten, ettei hakijan ollut mahdollista lainkaan käyttää pankkitiliään. Lautakunta katsoi pankin menettelyn olleen hakijaa välittömästi syrjivää 24.10.2016 - 25.3.2017 välisenä aikana.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta kielsi pankkia uusimasta hakijaan kohdistunutta yhdenvertaisuuslain 8 §:n vastaista menettelyä.

Pankin menettely asiakkaan tunnistamisessa ei ollut syrjivää

Hakija katsoi tulleen syrjityksi, kun hänen Australian passiaan, oleskelulupaansa, Kela –korttiaan eikä suomalaiseksi vaihdettua ajokorttiaan hyväksytyt tunnistusasiakirjoiksi verkkopankkitilin avaamiseksi pankissa.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, että pankin menettely oli yhdenvertaisuuslain 11 §:ssä tarkoitetulla tavalla perustunut lakiin ja menettelyllä oli hyväksyttävä tavoite. Näin ollen lautakunta katsoi, ettei kysymys ollut välittömästä syrjinnästä.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, että pankki oli voinut yhdenvertaisuuslaissa mainituin perustein hyväksyttävästi vaatia hakijalta pankin tunnistusperiaatteissa tunnistamiseen hyväksytyin asiakirjan hänen tunnistamiseksi. Kun hakijalla oli mahdollisuus saada suomalainen henkilökortti, joka maksaa 55 euroa ja on voimassa 5 vuotta, lautakunta katsoi, ettei tätä voitu pitää kohtuuttomana.

Näin ollen lautakunta katsoi, että pankin menettelylleen esittämä tavoite oli hyväksyttävä ja sen saavuttamiseksi käytetyt keinot oikeasuhtaisia, ja hylkäsi hakemuksen.

04.10.2017

Pankin menettely asiakkaan tunnistamisessa ei ollut syrjivää

Hakija katsoi tulleen syrjityksi, kun hänen Venäjän passiaan ei hyväksytty tunnistusasiakirjaksi verkkopankkitunnusten saamiseksi pankissa.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, että pankin menettely oli yhdenvertaisuuslain 11 §:ssä tarkoitetulla tavalla perustunut lakiin ja menettelyllä oli hyväksyttävä tavoite. Näin ollen lautakunta katsoi, ettei kysymys ollut välittömästä syrjinnästä.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi, että pankki oli voinut yhdenvertaisuuslaissa mainituin perustein hyväksyttävästi vaatia hakijalta pankin tunnistusperiaatteissa tunnistamiseen hyväksytyin asiakirjan hänen tunnistamiseksi. Kun hakijalla oli mahdollisuus saada suomalainen henkilökortti, joka maksaa 55 euroa ja on voimassa 5 vuotta, lautakunta katsoi, ettei tätä voitu pitää kohtuuttomana.

Näin ollen lautakunta katsoi, että pankin menettelylle esittämä tavoite oli hyväksyttävä ja sen saavuttamiseksi käytetyt keinot oikeasuhtaisia, ja hylkäsi hakemuksen.

Poliittisen yhdistyksen yleisölle avoimen keskustelutilaisuuden järjestäminen esteellisissä tiloissa oli pyörätuolia käyttävän vammaisen hakijan syrjintää

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta oli 14.12.2015 antamallaan päätöksellä hylännyt A:n hakemuksen, jossa hän oli pyytänyt yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakuntaa toteamaan vastaajan toimineen yhdenvertaisuuslain välillisen syrjinnän kiellon vastaisesti järjestäessään yleisölle avointa poliittista keskustelutilaisuutta ja kieltämään vastaajaa syrjimästä uudelleen tilaisuuksissaan. A:n haettua päätökseen muutosta, hallinto-oikeus katsoi, ettei vastaaja ollut kyennyt kumoamaan syntynyttä syrjintäolettamaa ja kumosi yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan päätöksen sekä palautti asian lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Vastaaja oli selvittänyt järjestävänsä perinteisesti tilaisuutensa jossakin panimoravintolassa, yleensä ravintola K:ssa. Koska tila oli kuitenkin ollut 16.4.2015 pidettyä tilaisuutta järjestettäessä jo varattu, tilaisuus järjestettiin poikkeuksellisesti ravintola T:ssä.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta selvitti, että tila jossa vastaaja kertoi yleensä järjestävänsä tilaisuutensa, on esteetön.

Vastaaja ilmoitti pyrkivänsä valitsemaan tilaisuuksiensa paikat siten, että niiden saavutettavuus on mahdollisimman hyvä. Vastaaja ilmoitti kiinnittävänsä jatkossa tarkempaa huomiota tilan saavutettavuuteen.

Hallinto-oikeudelle esitetyn selvityksen mukaan vastaava tilaisuus oli edelleen vuonna 2016 järjestetty samoissa esteellisissä tiloissa. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta totesi, ettei sillä 14.12.2015 päätöstä tehdessään voinut olla tiedossa, että vastaaja aikoo edelleen päätöksen jälkeenkin järjestää vastaavat tilaisuutensa esteellisissä tiloissa. Vastaaja ei hallinto-oikeudelle lähettämässään selvityksessä esittänyt, että sen 26.4.2016 järjestämän yleisölle avoimen tilaisuuden

04.10.2017

järjestämiselle esteellisissä tiloissa olisi ollut jokin hyväksyttävä syy. Vastaja ei myöskään lautakunnalle 31.3.2017 esittämässään vastauksessa tuonut esiin mitään hyväksyttävää syytä tilaisuuden järjestämiselle esteellisissä tiloissa.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi näin ollen, ettei kyse ollut poikkeuksellisesta hyväksyttävään syyhyn perustuneesta tilajärjestelystä, kun vastaja oli edelleen jatkanut menettelyään ja järjestänyt yleisölle tarkoitettuja tilaisuuksiaan esteellisessä tilassa, jonne pyörätuolia käyttävillä vammaisilla ihmisillä ei ollut pääsyä.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta katsoi aiheelliseksi asettaa kieltopäätöksensä tehosteeksi 2000 euron uhkasakon.

Tapausselostet on kokonaisuudessaan julkaistu yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan internet –sivuilla:
http://yvtltk.fi/fi/index/materiaalit/tapausselosteet_3.html

Lisätietoja: Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan pääsihteeri Juhani Kortteinen
p. 0295 150151, sähköposti: juhani.kortteinen@oikeus.fi

04.10.2017

YHDENVERTAISUUS- JA TASA-ARVOLAUTAKUNTA

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta on valtioneuvoston nimittämä itsenäinen ja riippumaton oikeusturvaelin. Se valvoo yhdenvertaisuuslain ja tasa-arvolain noudattamista yksityisessä toiminnassa sekä julkisessa hallinto- ja liiketoiminnassa. Työelämää koskevat kysymykset eivät kuulu yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan toimivaltaan muutoin kuin tasa-arvolain soveltamisalalla.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan toimivaltaan ei kuulu yksityis- ja perhe-elämän piiriin kuuluvat asiat, eikä uskonnon harjoittaminen.

Asian voi saattaa lautakunnan käsiteltäväksi se, johon syrjivä menettely kohdistuu, taikka yhdenvertaisuusvaltuutettu. Myös yhdistykset voivat saada hakemuksen vireille lautakunnassa asianomistajan suostumuksella. Tasa-arvolain soveltamisalaan kuuluvissa asioissa asian voi saattaa lautakunnan käsiteltäväksi vain työmarkkinoiden keskusjärjestö tai tasa-arvovaltuutettu.

Lautakunta ei ota tutkittavaksi tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa vireillä olevaa asiaa.

Lautakunnan tehtävänä on antaa oikeussuojaa niille, jotka ovat kokeneet tullessa syrjityksi tai tullessa syrjintään liittyvien kiellettyjen vastatoimien kohteeksi.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta voi kieltää jatkamasta tai uusimasta syrjintää tai vastatoimia ja asettaa päätöksen noudattamisen tehosteeksi uhkasakon ja tuomita sen maksettavaksi.

Lautakunta voi määrätä asianomaisen ryhtymään kohtuullisessa määräajassa toimenpiteisiin yhdenvertaisuuslaissa säädettyjen velvollisuuksien täyttämiseksi. Se voi myös vahvistaa osapuolten välisen sovinnon.

Lautakunta ei voi määrätä hyvitystä tai muuta korvausta maksettavaksi.

Lautakunta voi antaa myös lausunnon yhdenvertaisuuslain tai tasa-arvolain soveltamisesta tuomioistuimen, yhdenvertaisuus- tai tasa-arvovaltuutetun tai muun viranomaisen taikka yhdistyksen pyynnöstä.

Lautakunnan päätöksistä voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.

Hakemuksen käsittely lautakunnassa on maksutonta, ja sen toimituskirjat ovat maksuttomia. Muista oikeudenkäyntikuluistaan asianosaiset vastaavat itse.

Lisätietoja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnasta:

<http://yvltk.fi/fi/>

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta
PL 27
FI-00023 Valtioneuvosto

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan sähköposti: yvltk@oikeus.fi